

32002L0058

31.7.2002

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

L 201/37

ID-DIRETTIVA 2002/58/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-12 ta' Lulju 2002

dwar l-ipproċessar tad-*data* personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika (Direttiva dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea u b'mod partikolari l-Artikolu 95 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni (1),

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali (2),

Wara li kkonsultaw il-proposta tal-Kumitat tar-Reġjuni,

Waqf li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat (3),

Billi:

- (1) Id-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-*data* (4) tehtieg illi l-Istati Membri jiżguraw illi d-drittijiet u libertajiet ta' persuni naturali fir-rigward ta' l-ipproċessar tad-*data* personali, u b'mod partikolari d-dritt tagħhom għall-privatezza, sabiex ikun żgurat il-moviment liberu tad-*data* personali fil-Komunità.
- (2) Din id-Direttiva tfittex li tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rikonoxxuti b'mod partikolari mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea. B'mod partikolari, din id-Direttiva tfittex li tiżgura r-rispett shih tad-drittijiet stipulati fl-Artikoli 7 u 8 ta' dik il-Karta.
- (3) Il-kunfidenzjalità fil-komunikazzjoni hija garantita skond l-istrumenti internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem, b'mod partikolari il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali, kif ukoll il-Kostituzzjonijiet ta' l-Istati Membri.
- (4) Id-Direttiva 97/66/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 1997 dwar l-ipproċessar ta' *data* personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tat-telekomunikazzjoni (5) ttraduċiet il-prinċipji stabbiliti fid-

Direttiva 95/46/KE fregoli speċifiċi għas-settur tat-telekomunikazzjoni. Id-Direttiva 97/66/KE għandha tiġi adattata għall-iżviluppi fis-swieq u t-teknoloġiji għas-servizzi tal-komunikazzjoni elettronika sabiex tipprovdi livell indaqs ta' protezzjoni tad-*data* personali u l-privatezza ta' l-utenti ta' servizzi ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament, irrISPETTIVAMENT MIT-TEKNOLOĠIJA UZATA. Dik id-Direttiva għandha għaldaqstant tithassar u tiġi sostitwita b'din id-Direttiva.

- (5) Teknoloġiji diġitali avvanzati ġodda li qed ikunu introdotti bħalissa fin-*networks* pubbliċi ta' komunikazzjoni fil-Komunità, li jwasslu għal htigiet speċifiċi dwar il-protezzjoni ta' *data* personali u l-privatezza ta' l-utent. L-iżvilupp tas-soċjetà ta' l-informazzjoni huwa karatterizzat mill-introduzzjoni ta' servizzi elettronici ta' komunikazzjoni ġodda. L-aċċess għan-*networks* diġitali mobbli sar aktar disponibbli u jista' jintlaħaq mill-but tal-pubbliku in general. Dawn in-*networks* diġitali għandhom kapacitajiet u possibiltajiet kbar għall-ipproċessar tad-*data* personali. L-iżvilupp transkonfini b'suċċess għal dawn is-servizzi huwa dipendenti f'parti fuq il-kunfidenza ta' l-utenti li l-privatezza tagħhom ma tkunx f'riskju.
- (6) L-Internet qed jaqleb l-istrutturi tas-suq tradizzjonali billi jipprovdi infrastruttura komuni u globali għat-twassil ta' medda wiesgħa ta' servizzi ta' komunikazzjoni elettronika. Servizzi ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament fuq l-Internet jifih possibiltajiet ġodda għal min jużahom iżda ukoll riskji ġodda għal *data* personali u privatezza tagħhom.
- (7) Fil-każ ta' *networks* pubbliċi ta' komunikazzjoni, dispożizzjonijiet speċifiċi legali, regolatorji, u tekniċi għandhom jsiru sabiex ikunu protetti d-drittijiet u libertajiet fundamentali tal-persuni naturali u l-interessi legittimi tal-persuni legali, b'mod partikolari fir-rigward tal-kapaċità li dejjem tiżdied tal-hażna awtomatizzata u l-ipproċessar tad-*data* li għandha x'taqsam ma' l-abbonati u l-utenti.
- (8) Dispożizzjonijiet legali, regolatorji u tekniċi adottati mill-Istati Membri dwar il-protezzjoni tad-*data* personali, il-privatezza u l-interess legittimu tal-persuni legali fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika, għandhom jiġu armonizzati sabiex jiġu evitati ostakoli għas-suq intern għall-komunikazzjoni elettronika skond l-Artikolu 14 tat-Trattat. L-armonizzazzjoni għandha tkun limitata għal htigiet neċessarji sabiex jiggarantixxu illi l-promozzjoni u l-iżvilupp ta' servizzi u *networks* ġodda ta' komunikazzjonijiet elettronici bejn l-Istati Membri ma jiġux ostakolati.

(1) ĠU C 365 E, tad-19.12.2000, p. 223.

(2) ĠU C 123, tal-25.4.2001, p. 53.

(3) Opinjoni tal-Parlament Ewropew tat-13 ta' Novembru 2001 (għandha mhux ippublikata fil-Ġurnal Uffiċjali), Pożizzjoni Komuni tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2002 (GU C 113 E, ta' l-14.5.2002, p. 39) u Deċiżjoni tal-Parlament u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2002 (għandha mhux ippublikat fil-Ġurnal Uffiċjali). Deċiżjoni tal-Kunsill tal-25 ta' Ġunju 2002

(4) ĠU L 281, tat-23.11.1995, p. 31.

(5) ĠU L 24, tat-30.1.1998, p. 1.

- (9) L-Istati Membri, il-provdituri u l-utenti tas-servizzi konċernati, flimkien mal-korpi Komunitarji kompetenti, għandhom jikkoperaw sabiex jintroduċu u jiżviluppaw it-teknoloġiji rilevanti fejn dan huwa neċessarju biex ikunu applikati l-garanziji previsti f'din id-Direttiva u jqisu partikolarment l-obbjettivi biex jimminimizzaw l-ipproċessar tad-*data* personali u li jużaw *data* anonima jew u psewdonoma fejn possibbli.
- (10) Fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika, id-Direttiva 95/46/KE tapplika b'mod partikolari għall-materji kollha li jikkonċernaw il-protezzjoni tad-drittijiet u libertajiet fundamentali, li mhumiex speċifikament koperti mid-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva, inklużi l-obbligazzjonijiet fuq il-kontrollur u drittijiet ta' l-individwi. Id-Direttiva 95/46/KE tgħodd għal servizzi ta' komunikazzjoni mhux pubbliċi.
- (11) Bħad-Direttiva 95/46/KE, din id-Direttiva ma tittrattax kwistjonijiet dwar il-protezzjoni tad-drittijiet u l-libertajiet fundamentali relatati ma' l-attivitajiet li mhumiex regolati mil-liġi Komunitarja. Għaldaqstant ma tiddilx il-bilanċ eżistenti bejn id-dritt ta' l-individwu għall-privatezza u l-possibbiltà għall-Istati Membri li jieħdu l-miżuri msemmijin fl-Artikolu 15(1) ta' din id-Direttiva, neċessarji għall-protezzjoni tas-sigurtà pubblika, difiża, sigurta ta' l-Istat (li tinkludi il-ġid ekonomiku ta' l-Istat meta l-attivitajiet huma ta' materja ta' sigurtà ta' l-Istat) u l-infurzar tal-liġi kriminali. Konsegwenetement, din id-Direttiva ma taffettwax l-abbiltà ta' l-Istati Membri li jwettqu l-interċezzjoni legali ta' komunikazzjoni elettronika, jew li jieħdu miżuri oħra, jekk neċessarji għal kwalunkwe wiehed minn dawn l-iskopijiet u skond il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali, hekk kif interpretati mid-deċiżjonijiet tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem. Dawn il-miżuri għandhom jkunu xierqa, strettament proporzjonali għall-iskop mahsub kif ukoll neċessarji fi hdan soċjetà demokratika u għandhom ikunu sugġetti għal salvagwardji adegwati skond il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali.
- (12) L-abbonati ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika li huwa aċċessibbli għall-pubbliku jistgħu jkunu persuni naturali jew legali. Billi tissupplimenta d-Direttiva 95/46/KE, din id-Direttiva hija intiża biex tiproteġi d-drittijiet fundamentali ta' persuni naturali u partikolarment id-dritt tagħhom għall-privatezza, kif ukoll l-interessi legittimi ta' persuni legali. Din id-Direttiva ma tinvolvi obbligazzjoni għall-Istati Membri illi jestendu l-applikazzjoni tad-Direttiva 95/46/KE għall-protezzjoni ta' l-interessi legittimi ta' persuni legali, li hija żgurata fi hdan il-kwadru tal-legislazzjoni Komunitarja u nazzjonali applikabbli.
- (13) Ir-relazzjoni kontrattwali bejn l-abbonat u l-provditur tas-servizz tista' tinvolvi pagament perjodiku jew ta' darba għas-servizz provdut jew li għandu jkun provdut. *Cards* imħallsin minn qabel huma kunsidrati ukoll bħala kuntratt.
- (14) *Data* dwar is-sit tista' tirreferi għal-latitudni, longitudni u altitudni tat-tagħmir terminali ta' l-utent, għad-direzzjoni tal-vjaġġ, għal-livell ta' eżattezza ta' l-infomazzjoni tas-sit, għall-identifikazzjoni taċ-ċellola tan-*network* li fiha huwa lokat it-tagħmir terminali f'fċertu punt fi żmien u għall-hin li l-informazzjoni tas-sit giet rrekordjata.
- (15) Komunikazzjoni tista' tinkludi kull informazzjoni dwar l-isem, in-numru, l-indirizz provdut mill-mittent tal-komunikazzjoni jew l-utent ta' konnessjoni sabiex issir il-komunikazzjoni. *Traffic data* tista' tinkludi kull traduzzjoni ta' din l-informazzjoni permezz tan-*network* fejn il-komunikazzjoni hija trasmessa sabiex issir it-trasmissjoni. *Traffic data* tista', fost oħrajn, tikkonsisti minn *data* li tirreferi għar-rotta, durata, hin jew volum tal-komunikazzjoni, għall-protokoll użat, għas-sit tat-tagħmir terminali ta' min jibgħat jew jirċevi, għan-*network* fejn il-komunikazzjoni tibda jew tispicċa, għall-bidu, tmiem jew durata tal-konnessjoni. Jistgħu jikkonsistu ukoll minn format fejn il-komunikazzjoni tintbagħat miin-*network*.
- (16) Informazzjoni li hija parti mis-servizz tax-xandir provdut fuq *network* ta' komunikazzjoni pubblika hija intiża għal udjenza potenzjalment bla limitu u ma tikkostitwix komunikazzjoni fis-sens ta' din id-Direttiva. Madanakollu, f'każijiet fejn l-abbonat individwali jew utent li jirċevi din l-informazzjoni jista' jkun identifikat, per eżempju b'servizzi *video-on-demand*, l-informazzjoni li tintbagħat hija koperta mit-tifsira ta' komunikazzjoni għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva.
- (17) Għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva, kunsens ta' l-utent jew ta' l-abbonat, irrISPettivament minn jekk dan ta' l-aħħar huwix persuna naturali jew legali, għandu jkollu l-istess tifsira tal-kunsens tas-su[[ett tad-*data* hekk kif definita u speċifikata aktar fid-Direttiva 95/46/KE. Il-kunsens jista' jnġghata b'kull mod xieraq li jippermetti indikazzjoni speċifika u informata mogħtija b'mod liberu tax-xewqat ta' l-utent, li tinkludi l-ittikkjar ta' kaxxa meta żżur l-Internet *website* ta' l-Internet.
- (18) Servizzi ta' valur miżjud jistgħu, per eżempju, jikkonsistu minn pariri fuq pakketti ta' tariffi l-aktar irhas, gwidi tar-rotta, informazzjoni tat-traffiku, tħassir tat-temp u informazzjoni għat-turisti.
- (19) L-applikazzjoni ta' ċerti htigiet dwar il-prezentazzjoni u restrizzjoni ta' telefonati u l-identifikazzjoni tal-linja konnessa u t-trasferiment awtomatiku ta' sejhiet lil-linja ta' l-abbonati mwahħlin ma' *exchanges* analogi m'għandhomx ikunu magħmula obbligatorji f'każijiet speċifiċi meta din l-applikazzjoni tkun teknikament impossibbli jew tkun teħtieġ sforz ekonomiku sproporzjonat. Huwa importanti għall-partijiet interessati li jkunu informati b'dawn il-każijiet u l-Istati Membri għandhom għalhekk jinnotifikawhom lill-Kummissjoni.

- (20) Il-provdituri ta' servizzi għandhom jiehdu miżuri xierqa sabiex jissalvagwardjaw is-sigurtà tas-servizzi tagħhom, jekk neċessarju flimkien mal-provditur tan-*network*, u jinformaw lill-abbonati dwar kull riskju speċjali ta' ksur ta' sigurtà tan-*network*. Dawn ir-riskji jistgħu jsejtni speċjalment f'servizzi ta' komunikazzjoni elettronika fuq *open network* bħall-Internet jew telefonija mobbli analoga. Huwa partikolarment importanti għall-abbonati u l-utenti ta' dawn is-servizzi li jkunu informati b'mod shih mill-provditur tas-servizz tagħhom dwar ir-riskji ta' sigurtà eżistenti 'l barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' rimedji possibbli mill-provditur tas-servizz. Provdituri ta' servizzi li joffru servizzi ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli publikament fuq l-Internet għandhom jinformaw lill-utenti u l-abbonati b'miżuri illi jistgħu jiehdu sabiex jiproteġju is-sigurtà tal-komunikazzjonijiet tagħhom bħal per eżempju billi jużaw tipi speċifiċi ta' *software* jew teknoloġiji ta' *encryption*. Il-htieġa li l-abbonati jkunu informati b'riskji partikolari għas-sigurtà ma jellix lill-provditur tas-servizz mill-obbligu illi jiehu, bi spejjez tiegħu, passi xierqa u immedjati sabiex jirrimedja kull riskju ta' sigurtà ġdid u mhux previst u li jistabbilixxi mill-ġdid il-livell normali ta' sigurtà tas-servizz. Il-proviżjoni ta' informazzjoni dwar riskji ta' sigurtà lill-abbonat għandhom ikunu bla ħlas bl-eċċezzjoni ta' spejjez nominali li l-abbonat jista' jsofri meta jirċevi jew jiġbor informazzjoni, bħal per eżempju permezz ta' *downloading* ta' messaġġ ta' posta elettronika. Is-sigurtà hija valutata fid-dawl ta' l-Artikolu 17 tad-Direttiva 95/46/KE.
- (21) Għandhom jittiehdu miżuri sabiex jiġi pprevenut l-aċċess mhux awtorizzat ta' komunikazzjonijiet sabiex tithares il-kunfidenzjalità tal-komunikazzjoni, li tinkludi kemm il-kontenut kif ukoll kull *data* relatata ma' din il-komunikazzjoni, permezz ta' *networks* pubbliċi ta' komunikazzjoni u servizzi ta' telekomunikazzjoni elettronici disponibbli pubblikament. Il-leġislażzjoni nazzjonali f'ċerti Stati Membri tipprojbixxi biss l-aċċess intenzjonali mhux awtorizzat għall-komunikazzjonijiet.
- (22) Il-projbizzjoni tal-*Ja* na tal-komunikazzjonijiet u d-*data* dwar it-traffiku relatati minn persuni minbarra l-utenti jew mingħajr il-kunsens tagħhom mhix maħsuba li tipprojbixxi hażna awtomatika, intermedja u temporanja ta' din l-informazzjoni sa fejn dan isir għall-iskop uniku li titwet-taq it-trasmissjoni fin-*network* tal-komunikazzjonijiet elettronici u sakemm l-informazzjoni ma tinhażinx għal żmien itwal milli huwa mehtieġ għat-trasmissjoni u għall-iskopijiet tal-ġestjoni tat-traffiku, u li matul iż-żmien tal-hażna tibqa' garantita l-kunfidenzjalità. Fejn dan huwa mehtieġ biex tkun aktar effiċjenti t-trasmissjoni 'l quddiem ta' informazzjoni aċċessibbli b'mod pubbliku lil reċipjenti oħrajn tas-servizz fuq talba tagħhom, din id-Direttiva m'għandhiex tipprevjeni li tali informazzjoni tkompli tinhażen, sakemm din l-informazzjoni f'kull każ tkun aċċessibbli għall-pubbliku mingħajr restrizzjonijiet u li kull *data* li jirreferu għal abbonati jew l-utenti individwali li jitolbu din l-informazzjoni jithassru.
- (23) Il-kunfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet għandha wkoll tiġi żgurata fil-kors tal-prattika tal-kummer' skond il-liġi. Fejn huwa mehtieġ u legalment awtorizzat, il-komunikazzjonijiet jistgħu jiġu rreġistrati għall-iskop ta' prova ta' transazzjoni kummerċjali. Id-Direttiva 95/46/KE tapplika għal dan it-tip ta' proċessar. Il-partijiet għall-komunikazzjonijiet għandhom jiġu informati qabel ir-reġistrazzjoni dwar ir-reġistrazzjoni, l-iskop tagħha u ż-żmien tal-hażna tagħha. Il-komunikazzjoni reġistrata għandha tithassar malajr kemm jista' jkun u f'kull każ mhux aktar tard mit-tmiem tal-perjodu li fih it-transazzjoni tista' legalment tiġi kkontestata.
- (24) Tagħmir terminali ta' utenti ta' *networks* ta' komunikazzjonijiet elettronici u kull informazzjoni maħżuna fuq tali tagħmir huma parti mill-isfera privata ta' l-utenti li tehtieġ protezzjoni skond il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali. L-hekk imsejha *spyware*, *web bugs*, *hidden identifiers* u mezzi simili jistgħu jidhlu fit-terminal ta' l-utenti mingħajr l-għarfien tagħhom sabiex ikun hemm aċċess għall-informazzjoni, biex tinhażen informazzjoni mohbija jew biex jiġu traċċati l-attivitatijiet ta' l-utent u jistgħu serjament jinvadu l-privatezza ta' dawn l-utenti. L-użu ta' dawn il-mezzi għandu jiġi permess biss għal skopijiet legittimi, bl-għarfien ta' l-utenti konċernati.
- (25) Iżda, dawn il-mezzi, bħal per eżempju l-hekk imsejha *cookies*, jistgħu jkunu għodda legittima u utli, per eżempju, per eżempju, fl-analiżi ta' l-effettività ta' disinn ta' *website* u r-riklamar, u fil-verifika ta' l-identità ta' utenti li jagħmlu transazzjonijiet *online*. Fejn dawn il-mezzi, bħal per eżempju l-*cookies*, huma ntiżi għal skop legittimu, bħalma huwa li jiffaċilitaw il-provediment tas-servizzi ta' soċjeta' ta' l-informazzjoni, l-użu tagħhom għandu jiġi permess b'kondizzjoni li l-utenti jingħataw informazzjoni ċara u preċiża skond id-Direttiva 95/46/KE dwar l-iskopijiet tal-*cookies* jew mezzi simili sabiex jiġi żgurat li l-utenti jkunu konxji mill-informazzjoni li titqiegħed fuq it-tagħmir terminali li jkunu qed jużaw. L-utenti għandu jkollhom l-opportunità li jirrifjutaw li jkollhom *cookie* jew mezz simili maħżuna fuq it-tagħmir terminali tagħhom. Dan huwa partikolarment importanti fejn utenti minbarra l-utent originali għandhom aċċess għat-tagħmir terminali u għalhekk għal kull *data* li fiha informazzjoni sensitiva għall-privatezza maħżuna fuq tali tagħmir. L-informazzjoni u d-dritt tar-rifjut jistgħu jiġu offruti darba għall-użu ta' mezzi diversi li għandhom jiġu installati fuq it-tagħmir terminali ta' l-utenti matul l-istess konnessjoni u li jkopru wkoll użu ulterjuri li jista' jsir minn dawn il-mezzi matul konnessjonijiet sussegwenti. Il-metodi għall-ġotji ta' informazzjoni, li joffru dritt ta' rifjut jew li jitolbu il-kunsens għandhom ikunu kemm jista' jkun faċli għall-utent. Aċċess għal kontenut speċifiku fuq *website* jista' xorta jkun kondizzjonali fuq aettazzjoni informata sew ta' *cookie* jew mezz simili, jekk tintuża għal skop legittimu.

- (26) Id-*data* dwar l-abbonati li tiġi pproċessata fin-*networks* ta' komunikazzjonijiet elettronici biex jiġu stabbiliti l-konnessjonijiet u tiġi trasmessa l-informazzjoni ikun fihom informazzjoni dwar il-hajja privata ta' persuni naturali u jikkonċernaw id-dritt ghar-rispett tal-korrispondenza tagħhom jew jikkonċernaw l-interessi legittimi ta' persuni legali. Dawn id-*data* jistgħu jinħażnu biss sa fejn huma meħtieġa għall-provvista tas-servizz u għall-iskop tal-kontijiet u l-hlas ta' l-interkonnessjoni, u għal żmien limitat. Kull proċessar ulterjuri ta' dawn id-*data* li l-provditur ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici disponibbli pubblikament jista' jkun irid iwettaq, għall-*marketing* ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici jew għall-provvista ta' servizzi ta' valur miżjud jista' jiġi permess biss jekk l-abbonat ikun qabel ma' dan fuq il-ba'li ta' informazzjoni preċiża u shiha mogħtija mill-provditur ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici disponibbli pubblikament dwar it-tipi ta' proċessar ulterjuri li bi hsiebu jagħmel u dwar id-dritt ta' l-abbonat li ma jagħtix jew li jirtira l-kunsens tiegħu/tagħha għal tali proċessar. Id-*data* dwar it-traffiku użati għall-*marketing* ta' servizzi ta' komunikazzjoni jew għall-provvista ta' servizzi bil-valur miżjud għandhom jithassru wkoll jew isiru magħmula anonimi wara l-provvista tas-servizz. Il-provdituri tas-servizzi għandhom dejjem iżommu lill-abbonati informati dwar it-tipi ta' *data* li qegħdin jipproċessaw u l-iskopijiet u l-durata ta' dan.
- (27) Il-mument preċiż tat-tlestija tat-trasmissjoni ta' komunikazzjoni, li warajha d-*data* dwar it-traffiku għandhom jithassru hliet għal skopijiet li jintbagħat kont, jista' jiddependi fuq it-tip ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika li huwa provdut. Per eżempju, għal sejha ta' telefonija bil-lehen, it-trasmissjoni hija kompluta malli wiehed mill-utenti jtemm il-konnessjoni. Għall-posta elettronika it-trasmissjoni tintemm malli l-indirizzat jiġbor il-messaġġ, tipikament mis-*server* tal-provditur tas-servizz tiegħu.
- (28) L-obbligu li jithassru d-*data* dwar it-traffiku jew li dawn id-*data* jsiru anonimi meta m'għadhomx meħtieġa għall-iskop tat-trasmissjoni ta' komunikazzjoni ma tikkonfligġix ma' proċeduri fuq l-Internet bħalma huma l-*caching* fis-sistema ta' l-isem tad-*domain* ta' indirizzi ta' l-IP jew il-*caching* ta' indirizzi ta' l-IP ma marbuta ma' indirizz fiżiku jew l-użu ta' informazzjoni għall-*log-in* biex jiġi kkontrollat id-dritt għall-aċċess għal *networks* jew servizzi.
- (29) Il-provditur tas-servizz jista' jipproċessa d-*data* dwar it-traffiku relatata ma' l-abbonati u l-utenti fejn meħtieġ f'każijiet individwali sabiex jiġu skoperti hsarat tekniċi jew żbalji fit-trasmissjoni tal-komunikazzjonijiet. Id-*data* dwar it-traffiku meħtieġa għall-skopijiet li jintbagħat kont tista' tiġi pproċessata wkoll mill-provditur sabiex jiskopri u jwaqqaf frodi li jikkonsisti f'użu mhux imħallas tas-servizz ta' komunikazzjoni elettronika.
- (30) Sistemi għall-provvista ta' *networks* u servizzi ta' komunikazzjoni elettronika għandhom ikunu diżinjati li jillimitaw l-ammont ta' *data* personali meħtieġa għall-minimu strettament possibbli. Kull attività relatata mal-provvista ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika li tmur lil hinn mit-trasmissjoni ta' komunikazzjoni u li jsir il-kont għaliha għandu jkun ibbażat fuq id-*data* dwar it-traffiku aggregati li ma jistgħux jiġu relatati ma' abbonati jew utenti. Fejn dawn l-attivitajiet ma jistgħux jiġu bbażati fuq *data* aggregati, għandhom jitqiesu bħala servizzi bil-valur miżjud li għalihom huwa meħtieġ il-kunsens ta' l-abbonat.
- (31) Jekk il-kunsens li għandu jinkiseb għall-ipproċessar tad-*data* personali bil-għan li jiġi pprovdut servizz partikolari ta' valur miżjud għandux ikun dak ta' l-utent jew ta' l-abbonat, ikun jiddependi mid-*data* li għandha tiġi proċessata u t-tip ta' servizz li għandu jkun ipprovdut u fuq jekk hijiex teknikament, proċeduralment u kontrattwalment possibbli li tiddistingwi l-individwu li juża servizz ta' komunikazzjoni elettronika mill-persuna legali jew naturali li jkun abbona fih.
- (32) Fejn il-provditur ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika jew ta' servizz bil-valur miżjud jissottokuntratta l-ipproċessar ta' *data* meħtieġa għall-provvista ta' dawn is-servizzi lil entità' oħra, dan is-sottokuntrattar u l-ipproċessar tad-*data* sussegwenti għandhom ikunu f'konformità shiha mal-htigiet dwar il-kontrolluri u l-proċessuri tad-*data* personali kif stabbilit fid-Direttiva 95/46/KE. Fejn il-provvista ta' servizz bil-valur miżjud jirirkedi li d-*data* dwar it-traffiku jew sit jintbagħtu minn provditur ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika lil provditur ta' servizz bil-valur miżjud, l-abbonati jew l-utenti li għalihom hija relatata d-*data* għandhom ikunu wkoll infurmati bis-shih dwar dan it-traferiment qabel ma jagħtu l-kunsens tagħhom għall-ipproċessar tad-*data*.
- (33) L-introduzzjoni ta' kontijiet dettaljati tebet il-possibilitajiet għall-abbonat li jiverifika l-preċiżjoni tat-tariffi mitluba mill-provditur tas-servizz iżda, fl-istess hin, tista' tipperikola l-privatezza ta' l-utenti ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici disponibbli pubblikament. Għalhekk, sabiex tiġi ppriservata l-privatezza ta' l-utent, l-Istati Membri għandhom iheggu l-iżvilupp ta' għazliet ta' servizzi ta' komunikazzjoni elettronika bħal faċilitajiet ta' hlas alternattivi li jippermettu aċċess anonimu jew strettament privat għal servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici disponibbli pubblikament bħal *calling cards* u faċilitajiet għall-hlas bil-karta tal-kreditu. Għall-istess skop, l-Istati Membri jistgħu jitolbu lill-operaturi joffru lill-abbonati tagħhom tip differenti ta' kont dettaljat li fih ikunu thassru xi numru min-numru msejjaħ.

- (34) Huwa neċessarju, fir-rigward ta' l-identifikazzjoni tal-linja li qed tagħmel is-sejha, li jithares id-dritt tal-persuna li qed tagħmel is-sejha li tiċhad il-preżentazzjoni ta' l-identifikazzjoni tal-linja li minnha qed issir is-sejha u d-dritt tal-persuna msejha li tiċhad sejhiet minn linji mhux identifikati. Hemm ġustifikazzjoni biex tiġi sorpassata l-eliminazzjoni tal-preżentazzjoni ta' l-identifikazzjoni tal-linja li minnha qed issir is-sejha f'każijiet speċifiċi. Xi abbonati, f'xi linji ta' għajruna u organizzazzjonijiet simili, għandhom interess li jggarantixxu l-anonimità ta' min jagħmel is-sejha. Huwa meħtieġ, rigward l-identifikazzjoni tal-linja konnessa, li jitharsu d-dritt u l-interess legittimu tal-persuna msejha li tiċhad il-preżentazzjoni ta' l-identifikazzjoni tal-linja li magħha l-persuna li qed tagħmel is-sejha hija attwalment konnessa, partikolarment fil-każ ta' sejhiet trasferiti. Il-provdituri ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici disponibbli pubblikament għandhom jinfurmaw lill-abbonati tagħhom dwar l-eżistenza ta' identifikazzjoni tal-linja li qed issejjah jew li hija konnessa fin-*network* u dwar is-servizzi kollha li huma offruti fuq il-bażi ta' identifikazzjoni tal-linja li qed issejjah jew li hija konnessa kif ukoll dwar l-għażliet ta' privatezza disponibbli. Dan jippermetti lill-abbonati jagħmlu għażla infurmata dwar l-għażliet ta' privatezza li jixtiequ jużaw. L-għażliet ta' privatezza li huma offruti fuq bażi *per line* m'għandhomx għalfejn neċessarjament ikunu disponibbli bhala servizz tan-*network* awtomatiku iżda jistgħu jiġu akkwistati permezz ta' talba sempliċi lill-provditur tas-servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici disponibbli pubblikament.
- (35) Fin-*networks* mobbli diġitali, id-*data* dwar is-sit li tagħti l-pożizzjoni ġeografika tat-tagħmir terminali ta' l-utent mobbli hija proċessata biex tiġi permessa t-trasmissjoni tal-komunikazzjonijiet. Din id-*data* hija *data* dwar it-traffiku koperta mill-Artikolu 6 ta' din id- Direttiva. Iżda, minbarra hekk, *networks* mobbli diġitali jista' jkollhom il-kapaċità li jipproċessaw id-*data* dwar is-sit li huma aktar preċiżi milli huwa meħtieġ għat-trasmissjoni ta' komunikazzjonijiet u li huma wżati għall-provvista ta' servizz bil-valur miżjud bħal servizzi li jipprovdu informazzjoni dwar traffiku individwalizzata u gwidi għas-sewwieqa. L-ipproċessar ta' tali *data* għal servizz bil-valur miżjud għandu jiġu permess biss fejn l-abbonati jkunu taw il-kunsens tagħhom. Ukoll fil-każijiet fejn l-abbonati jkunu taw il-kunsens tagħhom, għandu jkollhom mod sempliċi biex temporanjament jiċhdu l-ipproċessar tad-*data* dwar is-sit, mingħajr ebda hlas.
- (36) L-istati Membri jistgħu jirrestringu d-drittijiet ta' l-utenti u ta' l-abbonati għall-privatezza fir-rigward ta' l-identifikazzjoni tal-linja li qed issejjah fejn dan huwa meħtieġ biex jiġu traċcati sejhiet malizzjużi u fir-rigward ta' l-identifikazzjoni tal-linja li qed issejjah u id-*data* dwar is-sit fejn dan huwa meħtieġ biex is-servizzi ta' l-emergenza jkunu jistgħu jwettqu l-funzjonijiet tagħhom bl-aktar mod effettiv possibbli. Għal dawn l-iskopijiet l-Istati Membri jistgħu jaddottaw dispożizzjonijiet speċifiċi biex jintitolaw lil provdituri ta' servizzi ta' komunikazzjoni elettronika li jipprovdu aċċess għall-identifikazzjoni tal-linja li qed issejjah u *d-data* dwar is-sit mingħajr il-kunsens minn qabel ta' l-utenti jew abbonati konċernati.
- (37) Għandhom jingħataw salvagwardji għall-abbonati kontra l-inkonvenjent li jista' jiġi kkawżat mis-sejhiet trasferiti awtomatikament minn haddiehor. Minbarra hekk, f'dawn il-każijiet, għandu jkun possibbli għall-abbonati li jwaqqfu s-sejhiet trasferiti milli jiġu mgħoddija lit-terminali tagħhom permezz ta' talba sempliċi lill-provditur tas-servizzi ta' komunikazzjoni elettronika.
- (38) Id-direttorji ta' abbonati ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici huma distribwiti b'mod wiesa' u pubbliku. Id-dritt ta' privatezza ta' persuni naturali u l-interess legittimu ta' persuni legali jitolbu li l-abbonati jistgħu jiddeterminaw jekk id-*data* personali tagħhom jiġu ippubblikati f'direttorju u jekk iva, liema. Provdituri ta' direttorji pubbliċi għandhom jinfurmaw lill-abbonati li ser jiġu inkluzi f'tali direttorji dwar l-iskop tad-direttorju u dwar kull użu partikolari li jista' jsir minn verżjonijiet elettronici ta' direttorji pubbliċi, partikolarment permezz ta' funzjonijiet ta' tftixxa inkorporati fis-*software*, bħal funzjonijiet ta' tftixxa b'lura li jippermettu lil utenti tad-direttorji li jiskopru l-isem u l-indirizz ta' l-abbonat fuq il-bażi ta' numru tat-telefon biss.
- (39) L-obbligu li abbonat jiġi infurmat dwar l-iskop(ijiet) ta' direttorji pubbliċi li fihom għandhom jiġu inkluzi d-*data* personali tagħhom għandu jiġi impost fuq il-persuna li qed tiġbor id-*data* għal din l-inkluzjoni. Fejn id-*data* jistgħu jiġu trasmessi lil terza persuna jew aktar, l-abbonat għandu jiġi infurmat dwar din il-possibbiltà u dwar ir-riċevent jew il-kategoriji ta' riċeventi possibbli. Kull trasmissjoni għandha tkun soġġetta għall-kondizzjoni li d-*data* ma tistax tintuża għal skopijiet oħrajn minbarra dawk li għalihom giet miġbura. Jekk il-persuna li tiġbor id-*data* mill-abbonat jew kwalunkwe terza persuna li lilha ġew trasmessi d-*data*, jixtieq juża d-*data* għal skop addizzjonali, għandu jinkiseb il-kunsens imgedded ta' l-abbonat jew mill-parti inizjali li tiġbor id-*data* jew mit-terza persuna li lilha tkun giet trasmessa id-*data*.
- (40) Għandhom jingħataw salvagwardji għall-abbonati kontra l-intrużjoni tal-privatezza tagħhom permezz ta' komunikazzjonijiet mhux soċjetati għal skopijiet ta' *marketing* dirett partikolarment permezz ta' magni li jsejhu awtomatikament, *telexes* u posta elettronika, inkluzi messaġġi bl-SMS. Dawn il-forom ta' komunikazzjoni kummerċjali mhux soċjetati jistgħu minn banda jkunu relativament faċli u rhas biex jintbagħtu u mill-oħra jistgħu jimponu piż u/jew spiża fuq ir-riċevent. Minbarra hekk, f'xi każijiet il-volum tagħhom jista' wkoll jikkawża diffikultajiet għal *networks* ta' komunikazzjoni elettronika u tagħmir terminali. Għal tali forma ta' komunikazzjonijiet mhux soċjetati għal skopijiet ta' *marketing* dirett huwa ġustifikat li jenħtieġ li jiġi akkwistat il-kunsens minn qabel esplicitu tar-riċeventi qabel ma jiġu indirizzati lilhom tali komunikazzjonijiet. Is-suq wiehed jeħtieġ pożizzjoni armonizzata biex jiġu żgurati regoli sempliċi fil-Komunità kollha għan-negozi u għall-utenti.

- (41) Fil-kuntest ta' relazzjoni eżistenti mal-klijenti, huwa raġonevoli li jiġi permess l-użu ta' dettalji ta' kuntatt elettronici għall-offerta ta' prodotti jew servizzi simili, iżda biss mill-istess kumpannija li akkwistat id-dettalji ta' kuntatt elettronici skond id-Direttiva 95/46/KE. Meta jiġu akkwistati d-dettalji ta' kuntatt elettronici, il-klijent għandu jiġi infurmat dwar l-użu ulterjuri tagħhom għall-*marketing* dirett b'mod ċar u distint, u jingħata l-oportunità li jirrifjuta tali użu. Din l-oportunità għandha tkompli tiġi offruta ma' kull messaggġ sussegwenti ta' *marketing* dirett, mingħajr hla, hliet għall-spejjeż għat-trasmissjoni ta' tali każda.
- (42) Forom oħrajn ta' *marketing* dirett li huma akter għaljin għal min jibgħathom u ma jimponu l-ebda spiża finanzjarja fuq l-abbonati u l-utenti, bħal telefonija bil-lehen minn persuna għal oħra, jistgħu jiġġustifikaw l-manteniment ta' sistema li tagħti lill-abbonati u l-utenti l-possibilità li jindikaw li ma jixtiequ li jircievu tali telefonati. Madankollu, sabiex ma jonqsux il-livelli eżistenti tal-harsien tal-privatezza, l-Istati Membri għandhom ikunu intitolati li jzommu sistemi nazzjonali, li jippermettu biss tali sejhiet lil abbonati u utenti li jkunu taw il-kunsens tagħhom minn qabel.
- (43) Biex jiġi ffacilitat l-infurzar effettiv tar-regoli Komunitarji dwar messaggġi mhux soliciitati għall-*marketing* dirett, huwa meħtieġ li jiġi pprojbit l-użu ta' identitajiet foloz jew indirizzi jew numri ta' ritorn foloz waqt li jintbagħtu messaggġi mhux soliciitati għal skopijiet ta' *marketing* dirett.
- (44) Xi sistemi ta' posta elettronika jippermettu lill-abbonati jaraw lill-mittent u l-linja tas-suġġett ta' posta elettronika, u wkoll li jhassru l-messaggġ mingħajr ma jkollhom għalfejn inizzju l-bqija tal-kontenut tal-posta elettronika jew affarijiet mehmuża, b'hekk inaqqsu l-ispejjeż li jirriżultaw mit-tniżżil ta' posta elettronika jew affarijiet mehmuża mhux soliciitati. Dawn l-arranġamenti jistgħu jkomplu jkunu utli fxi każijiet bħala għodda addizzjonali għall-obbligi generali stabbiliti f'din id-Direttiva.
- (45) Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għall-arranġamenti li l-Istati Membri jistgħu jagħmlu biex iħarsu l-interessi legittimi ta' persuni legali dwar komunikazzjonijiet mhux soliciitati għal skopijiet ta' *marketing* dirett. Fejn l-Istati Membri jistabbilixxu registru ta' opt-out għal tali komunikazzjonijiet lil persuni legali, l-aktar utenti negozjanti, jgħoddu fl-intier tagħom id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 7 tad-Direttiva 2000/31/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2000 dwar xi aspetti legali tas-servizzi tas-soċjetà ta' l-informazzjoni, partikolarment il-kummerċ elettroniku, fis-suq intern (Direttiva dwar il-kummerċ elettroniku) ⁽¹⁾.
- (46) Il-funzjonalitajiet għall-provvista ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici jistgħu jiġu integrati fin-*network* jew f'kull parti tat-tagħmir terminali ta' l-utent, inkluż is-*software*. Il-harsien tad-*data* personali u l-privatezza ta' l-utenti ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici disponibbli pubblikament għandu jkun indipendenti mill-konfigurazzjoni tal-komponenti varji meħtieġa biex ikun provdut s-servizz u dwar id-distribuzzjoni tal-funzjonalitajiet meħtieġa bejn dawn il-komponenti. Id-Direttiva 95/46/KE tkopri kull forma ta' proċessar ta' *data* personali irrISPettivament mit-teknoloġija użata. L-eżistenza ta' regoli speċifiċi għal servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici flimkien mar-regoli generali għall-komponenti l-oħrajn neċessarji għal provvista ta' tali servizzi ma jistgħux jiffacilitaw il-protezzjoni ta' *data* personali u l-privatezza b'mod teknoloġikament newtru. Jista' għalhekk ikun neċessarju li jiġu adottati miżuri li jeħtieġu lill-manifatturi ta' xi tipi ta' tagħmir użat għal servizzi ta' komunikazzjoni elettronika li jibnu l-prodott tagħhom b'tali mod li jinkorpora is-salvagwardji biex jiżguraw illi d-*data* personali u l-privatezza ta' l-utent jitharsu. L-adozzjoni ta' tali miżuri skond id-Direttiva 1999/5/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Marzu 1999 dwar it-tagħmir tar-radju u tagħmir terminali ta' telekomunikazzjonijiet u r-rikonoxximent reċiproku tal-konformità tagħhom ⁽²⁾ għandu jiżgura li l-introduzzjoni ta' karatteristiċi tekniċi ta' tagħmir ta' komunikazzjoni elettronika inkluż *software* għall-iskopijiet tal-harsien tad-*data* personali hija armonizzata sabiex tkun kompatibbli ma' l-implimentazzjoni tas-suq intern.
- (47) Fejn id-drittijiet ta' l-utenti u l-abbonati ma jiġux rISPettati, il-legislazzjoni nazzjonali għandha tippovdi għal rimedji ġudizzjarji. Il-pieni għandhom jiġu imposti fuq kull persuna, kemm jekk regolati mid-dritt privat jew pubbliku, li ma tikkonformax mal-miżuri nazzjonali meħuda taht din id-Direttiva.
- (48) Fil-kamp ta' l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva, huwa utli li tintuża l-esperjenza tal-Grupp ta' Hidma dwar il-Protezzjoni ta' Individwi fl-Ipproċessar ta' *Data* Personali kompost minn rappreżentanti ta' l-awtoritajiet ta' sorveljanza ta' l-Istati Membri, stabbilit mill-Artikolu 29 tad-Direttiva 95/46/KE.
- (49) Biex tiġi ffacilitata l-konformità mad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva, huma meħtieġa xi arranġamenti speċifiċi għall-ipproċessar tad-*data* diġa mibdiġa fid-*data* meta tidhol fis-seħħ il-legislazzjoni nazzjonali implimentattiva bis-saħħa ta' din id-Direttiva,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Kamp ta' applikazzjoni u mira

1. Din id-Direttiva tarmonizza d-dispożizzjonijiet ta' l-Istati Membri meħtieġa biex jiġi żgurat livell ekwivalenti ta' harsien ta' drittijiet u libertajiet fundamentali, partikolarment id-dritt għall-privatezza, fir-rigward ta' l-ipproċessar tad-*data* personali fis-settur ta' komunikazzjonijiet elettronici u sabiex jiġi żgurat il-moviment liberu ta' tali *data* u tat-tagħmir u s- servizzi ta' komunikazzjoni elettronika fil-Komunità.

⁽¹⁾ ĠU L 178, tas-17.7.2000, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 91, tas-7.4.1999, p. 10.

2. Id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva jippartikularizzaw u jikkomplementaw id-Direttiva 95/46/KE għall-iskopijiet imsemmija fil-paragrafu 1. Minbarra hekk, jipprovdu għall-harsien ta' l-interessi legittimi ta' l-abbonati li huma persuni legali.

3. Din id-Direttiva ma tgħoddx għal attivitajiet li jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, bħal dawk koperti mit-Titoli V u VI tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, u f' kull każ għal attivitajiet li jikkonċernaw is-sigurtà pubblika, id-difiża, is-sigurtà ta' l-Istat (inkluż il-benessere ekonomiku ta' l-Istat meta l-attivitajiet jirrigwardaw affarjiet ta' sigurtà ta' l-Istat) u l-attivitajiet ta' l-Istat f'oqsma tal-liġi kriminali.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Hliet kif provdut mod iehor, għandhom jgħoddu d-definizzjonijiet fid-Direttiva 95/46/KE u fid-Direttiva 2002/21/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar kwadru regolatorju komuni għan-networks ta' komunikazzjonijiet u servizzi elettronici (Direttiva Kwadru) ⁽¹⁾.

Għandhom jgħoddu wkoll dawn id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) "utent" tfisser kull persuna naturali li tuża servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament, għal skopijiet privati jew ta' negozju, mingħajr ma tkun neċessarjament abbonat għal dan is-servizz;
- (b) "Data dwar it-traffiku" tfisser *data* pproċessata għall-iskopijiet li tintbagħat komunikazzjoni fuq *network* ta' komunikazzjoni elettronika jew biex isir il-kont għaliha;
- (c) "*data* dwar is-sit" tfisser *data* pproċessata f'*network* ta' komunikazzjonijiet elettronici li jindikaw il-pożizzjoni ġeografika tat-tagħmir terminali ta' utent ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament;
- (d) "komunikazzjoni" tfisser informazzjoni skambjata jew mibgħuta bejn numru finit ta' partijiet permezz ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament. Dan ma jinkludix informazzjoni mibgħuta bhala parti minn servizz ta' xandir lill-pubbliku fuq *network* ta' komunikazzjoni elettronika, hliet sa fejn l-informazzjoni tista' tkun relatata ma' l-abbonat jew utent identifikabbli li jirċievi l-informazzjoni;
- (e) "sejha" tfisser konnessjoni stabbilita permezz ta' servizz tat-telefon disponibbli pubblikament li tippermetti komunikazzjoni f'żewġ direzzjonijiet fil-hin reali;
- (f) "kunsens" minn utent jew abbonat jikkorrespondi għall-kunsens tas-sugġett tad-*data* fid-Direttiva 95/46/KE;
- (g) "servizz bil-valur miżjud" tfisser kull servizz li jehtieg l-ipproċessar ta' *data* dwar it-traffiku jew *data* dwar is-sit minbarra *data* dwar it-traffiku 'l hinn minndak li huwa neċessarju għat-trasmissjoni ta' komunikazzjoni jew biex jingħata kont għaliha;

⁽¹⁾ ĠU L 108, ta' l-24.4.2002, p. 33.

- (h) "posta elettronika" tfisser kull messagg ta' test, lehen, hoss jew stampi mibgħut fuq *network* ta' komunikazzjoni pubblika li jista' jinħażen fin-*network* jew fit-tagħmir terminali tar-riċevent sakemm jingħabar mir-riċevent.

Artikolu 3

Servizzi kkonċernati

- 1. Din id-Direttiva għandha tgħodd għall-ipproċessar ta' *data* personali konnessa mal-provvista ta' servizzi ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament f'*networks* ta' komunikazzjoni pubblika fil-Komunità.
- 2. L-Artikoli 8, 10 u 11 għandhom jgħoddu għal-linji ta' l-abbonati konnessi ma' *exchanges* digitali u, fejn teknikament possibbli u jekk ma jehtiegx sforz ekonomiku sproporzjonat, għal-linji ta' l-abbonati konnessi ma' *exchanges* analogi.
- 3. Każijiet fejn ikun teknikament impossibbli jew jehtieg sforz ekonomiku sproporzjonat biex jiġu sodisfatti l-htigiet ta' l-Artikoli 8, 10 u 11 għandhom jiġu notifikati lill-Kummissjoni mill-Istati Membri.

Artikolu 4

Sigurtà

- 1. Il-provditur ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament għandu jiehu passi xierqa tekniċi u ta' organizzazzjoni biex jissalvagwardja s-sigurtà tas-servizzi tiegħu, jekk mehtieg flimkien mal-provditur tan-*network* ta' komunikazzjoni pubblika fir-rigward tas-sigurtà tan-*network*. Filwaqt li tiġi kkunsidrata l-istat l-aktar avanzat u l-ispiża ta' l-implimentazzjoni tagħhom, dawn il-miżuri għandhom jiżguraw livell ta' sigurtà xieraq għar-riskju pprezentat.
- 2. Fil-każ ta' riskju partikolari ta' vjolazzjoni tas-sigurtà tan-*network*, il-provditur ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament għandu jinforma lill-abbonati dwar dan ir-riskju u, fejn dan ir-riskju huwa lil hinn mill-kamp ta' applikazzjoni tal-miżuri li għandhom jittieħdu mill-provditur tas-servizz, dwar kull rimedji possibbli, inkluża indikazzjoni ta' l-ispejjeż x'aktarx involuti.

Artikolu 5

Konfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet

- 1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-kunfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet u *data* dwar it-traffiku relatati permezz ta' *network* ta' komunikazzjoni pubblika u servizzi ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament, permezz ta' liġijiet nazzjonali. Partikolarment għandhom jipprojbixxu s-smiġh, *tapping*, hażna jew modi oħrajn ta' interċettazzjoni jew sorveljanza ta' komunikazzjonijiet u d-*data* dwar it-traffiku relatati minn persuni minbarra l-utenti, mingħajr il-kunsens ta' l-utenti kkonċernati, hliet fejn legalment awtorizzati li jagħmlu dan skond l-Artikolu 15(1). Dan il-paragrafu m'għandux jipprevjeni l-hażna teknika li hija mehtiega biex tintbagħat komunikazzjoni mingħajr preġudizzju għall-prinċippju tal-kunfidenzjalità.

2. Il-paragrafu 1 m'għandux jaffettwa reġistrazzjoni legalment awtorizzata ta' komunikazzjonijiet u tad-*data* dwar it-traffiku relatati meta mwettqa fil-kors ta' Prattika tal-kummerċ legali għall-iskop li tiġi pprovduta prova ta' transazzjoni kummerċjali jew kull komunikazzjoni oħra kummerċjali.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-użu ta' *network* ta' komunikazzjonijiet elettronici biex jaħżnu informazzjoni jew ikollhom aċċess għall-informazzjoni maħżuna fit-tagħmir terminali ta' abbonat jew utent huwa biss permess b'kondizzjoni li l-abbonat jew l-utent ikkonċernat jingħata informazzjoni ċara u komprensiva skond id-Direttiva 95/46/KE, *inter alia*, dwar l-iskopijiet ta' l-ipproċessar, u jiġi offrut id-dritt li jiċhad tali proċessar mill-kontrollur tad-*data*. Dan m'għandux jipprevjeni hażna teknika jew l-aċċess għall-iskop uniku li titwettaq jew tiġi ffaċilitata t-trasmissjoni ta' komunikazzjoni fuq *network* ta' komunikazzjoni elettronika, jew kif strettament meħtieġ sabiex jiġi provdut servizz ta' soċjetà ta' l-informazzjoni espliċitament mitlub mill-abbonat jew utent.

Artikolu 6

Data dwar it-traffiku

1. *Data* dwar it-traffiku relatata ma' abbonati u utenti ipproċessati u maħżun mill-provditur ta' *network* pubbliku ta' komunikazzjonijiet jew servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament għandhom jithassru jew jiġu magħmula anonimi meta m'għadhomx aktar meħtieġa għall-iskop tat-trasmissjoni ta' komunikazzjoni mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 2, 3 u 5 ta' dan l-Artikolu u l-Artikolu 15(1).

2. *Data* dwar it-traffiku meħtieġa biex isiru l-kontijiet ta' l-abbonati u hlasijiet ta' interkonnexxjoni jistgħu jiġu proċessati. Tali proċessar huwa permissibbli biss sat-tmiem tal-perjodu li fih il-kont jista' legalment jiġi kkontestat jew il-hlas jiġi persegwit.

3. Għall-iskopijiet ta' *marketing* ta' servizzi ta' komunikazzjoni elettronika jew għall-provvista ta' servizzi bil-valur miżjud, il-provditur ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament jista' jipproċessa d-*data* msemmija fil-paragrafu 1 sa fejn u għaż-żmien meħtieġ għal dawn is-servizzi jew *marketing*, jekk l-abbonat jew l-utent li għalih jirrelataw id-*data* jkun ta' l-kunsens tiegħu/tagħha. L-utenti jew abbonati għandhom jingħataw il-possibilità li jirtiraw il-kunsens tagħhom għall-ipproċessar ta' *-data* dwar it-traffiku f kull hin.

4. Il-provditur tas-servizz għandu jinforma lill-abbonat jew utent dwar it-tipi ta' *data* dwar it-traffiku li huma pproċessati u dwar iż-żmien ta' dan l-ipproċessar għall-iskopijiet imsemmija fil-paragrafu 2, u qabel ma jakkwista l-kunsens, għall-iskopijiet imsemmija fil-paragrafu 3.

5. L-ipproċessar ta' *data* dwar it-traffiku, skond il-paragrafi 1, 2, 3 u 4, għandu jiġi ristrett għal persuni li jaġixxu taħt l-awtorità ta' provduri ta' *network* pubbliku ta' komunikazzjonijiet jew servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament li jġestixxu l-kontijiet jew it-traffiku, talbiet tal-kljenti, skoperta tal-frodi, *marketing* ta' komunikazzjoni elettronika kummerċjali jew il-provvista ta' servizz bil-valur miżjud, u għandu jkun ristrett għal dak li huwa meħtieġ għall-iskop ta' dawn l-attivitajiet.

6. Il-paragrafi 1, 2, 3 u 5 għandhom jgħoddu bla preġudizzju għall-possibilità ta' korpji kompetenti li jiġu informati dwar *data* dwar it-traffiku skond il-leġislazzjoni applikabbli sabiex jiġu riżolti d-disputi, partikolarment disputi dwar interkonnexxjoni jew kontijiet.

Artikolu 7

Kontijiet dettaljati

1. L-abbonati għandu jkollhom id-dritt li jircievu kontijiet mhux dettaljati.

2. L-Istati Membri għandhom japplikaw dispożizzjonijiet nazzjonali sabiex jirrikonciljaw id-drittijiet ta' l-abbonati li jircievu kontijiet dettaljati mad-dritt tal-privatezza ta' utenti li jsejhu u abbonati li ġew imsejha, per eżempju billi jiżguraw li huma disponibbli għal tali abbonati jew utenti metodi suffiċjenti alternativi li jsaħhu l-privatezza tal-komunikazzjonijiet jew hlasijiet.

Artikolu 8

Prezentazzjoni u restrizzjoni ta' identifikazzjoni tal-linja li ssejjah jew konnessa

1. Fejn tiġi offruta prezentazzjoni ta' identifikazzjoni tal-linja li ssejjah, il-provditur tas-servizz għandu joffri lill-utent li qed isejjah il-possibilità, bl-użu ta' mezz sempliċi mingħajr hlas, tal-prevenzjoni tal-prezentazzjoni ta' identifikazzjoni tal-linja li ssejjah fuq bażi *per-call*. L-abbonat li jsejjah għandu jkollu din il-possibilità fuq bażi *per-line*.

2. Fejn tiġi offruta prezentazzjoni ta' identifikazzjoni tal-linja li ssejjah, il-provditur tas-servizz għandu joffri lill-utent li qed jissejjah il-possibilità, bl-użu ta' mezz sempliċi mingħajr hlas għal użu raġonevoli ta' din il-funzjoni, li jipprevjeni l-prezentazzjoni ta' l-identifikazzjoni tal-linja li ssejjah ta' sejhiet li jkunu dehlin.

3. Fejn tiġi offruta prezentazzjoni ta' identifikazzjoni tal-linja li ssejjah, u fejn l-identifikazzjoni tal-linja li qed issejjah tiġi pprezentata qabel ma tiġi stabbilita s-sejha, il-provditur tas-servizz għandu joffri lill-abbonat imsejjah il-possibilità, bl-użu ta' mezz sempliċi, li jiċhad is-sejhiet li dehlin fejn il-prezentazzjoni ta' l-identifikazzjoni tal-linja li qed issejjah tkun ġiet prevenuta mill-utent jew l-abbonat li qed isejjah.

4. Fejn tiġi offruta prezentazzjoni ta' identifikazzjoni tal-linja konnessa, il-provditur tas-servizz għandu joffri lill-abbonat imsejjah il-possibilità, bl-użu ta' mezz sempliċi mingħajr hlas, li jipprevjeni l-prezentazzjoni ta' l-identifikazzjoni tal-linja konnessa lill-utent li qed isejjah.

5. Il-paragrafu 1 għandu jgħodd ukoll rigward sejhiet lil pajjiżi terzi li joriginaw fil-Komunità. Il-paragrafi 2, 3 u 4 għandhom jgħoddu wkoll għal sejhiet li dehlin li joriginaw f'pajjiżi terzi.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fejn tiġi offruta prezentazzjoni ta' identifikazzjoni tal-linja li ssejjah u/jew konnessa, il-provduri tas-servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici disponibbli pubblikament jinfurmaw lill-pubbliku dwar dan u dwar il-possibilitajiet stabbiliti fil-paragrafi 1, 2, 3 u 4.

Artikolu 9

Data dwar is-sit li ma tkunx data dwar it-traffiku

1. Fejn id-*data* dwar is-sit li ma tkunx *data* dwar it-traffiku, relatata ma' utenti jew abbonati ta' *networks* pubbliċi ta' komunikazzjoni jew servizzi ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament, tista tiġi pproċessata, din id-*data* tista' tiġi pproċessata biss fejn tkun giet magħmula anonima, jew bil-kunsens ta' l-utenti jew ta' l-abbonati sa fejn u għaż-żmien meħtieġ għall-provvista ta' servizz bil-valur miżjud. Il-provditur tas-servizz għandu jinforma lill-utenti jew abbonati, qabel ma jakkwista l-kunsens tagħhom, dwar it-tip ta' *data* dwar is-sit li ma tkunx *data* dwar it-traffiku li ser tiġi pproċessata, dwar l-iskopijiet u ż-żmien ta' l-ipproċessar u jekk id-*data* hix ser tiġi trasmessa lil xi terza persuna għall-iskop li jkun provdut servizz bil-valur miżjud. L-utenti jew l-abbonati għandhom jingħataw il-possibbiltà li jirtiraw il-kunsens tagħhom għall-ipproċessar ta' *data* dwar is-sit li mhix *data* dwar it-traffiku f'kull hin.

2. Fejn gie akkwistat il-kunsens ta' l-utenti jew l-abbonati għall-ipproċessar ta' *data* dwar is-sit li ma tkunx id-*data* dwar it-traffiku, l-utent jew l-abbonat għandu jkompli jkollu l-possibbiltà, bl-użu ta' mezz sempliċi u mingħajr hlas, li temporanjament jirrifjuta l-ipproċessar ta' din id-*data* għal kull konnessjoni man-*network* jew għal kull trasmissjoni ta' komunikazzjoni.

3. Proċessar ta' *data* dwar is-sit li ma tkunx *data* dwar it-traffiku skond il-paragrafi 1 u 2 għandu jiġi ristrett għal persuni li jaġixxu taħt l-awtorità tal-provditur ta' *network* pubbliku ta' komunikazzjonijiet jew servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament jew tat-terza persuna li tipprovd s-servizz bil-valur miżjud, u għandu jiġi ristrett għal dak li huwa meħtieġ għall-iskopijiet tal-provvista tas-servizz bil-valur miżjud.

Artikolu 10

Eċċezzjonijiet

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li hemm proċeduri trasparenti li jirregolaw il-mod li bih provditur ta' *network* pubbliku ta' komunikazzjonijiet u/jew servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament jista' jwarrab:

- l-eliminazzjoni tal-preżentazzjoni ta' identifikazzjoni tal-linja li ssejjah fuq bażi temporanja, fuq applikazzjoni ta' abbonat li jitlob l-intraċċar ta' sejhiet malizjużi jew ta' inkonvenjent. F'dan il-każ, skond il-liġi nazzjonali, id-*data* li fiha l-identifikazzjoni ta' l-abbonat li qed isejjah jinħażnu u jkunu disponibbli mill-provditur ta' *network* pubbliku ta' komunikazzjonijiet u/jew servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli pubblikament;
- l-eliminazzjoni tal-preżentazzjoni ta' identifikazzjoni tal-linja li ssejjah u ċ-ċahda jew nuqqas temporanju tal-kunsens ta' l-abbonat jew l-utent għall-ipproċessar ta' *data* dwar is-sit, fuq bażi *per-line* għal organizzazzjonijiet li jittrattaw sejhiet ta' emerġenza u rikonnoxxuti bhala tali minn Stat Membru, inklużi aġenziji li jinfurzaw il-liġi, servizzi ta' ambulanzi u servizzi tat-tifi tan-nar, għall-iskopijiet li dawn is-sejhiet jitwiegħbu.

Artikolu 11

Trasferiment awtomatiku tas-sejhiet

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kull abbonat għandu l-possibbiltà, bl-użu ta' mezz sempliċi u mingħajr hlas, li jwaqqaf it-trasferiment awtomatiku minn terza persuna lit-terminal ta' l-abbonat.

Artikolu 12

Direttorji ta' l-abbonati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-abbonati huma infurmati, mingħajr hlas u qabel ma jiġu inklużi f'direttorji, dwar l-iskop(ijiet) ta' direttorju stampat jew elettroniku ta' l-abbonati disponibbli għall-pubbliku jew li jista' jiġi akkwistat minn servizz ta' talbiet tad-direttorju, li fihom id-*data* personali tagħhom jistgħu jiġu inklużi u dwar possibiltajiet ta' użu ulterjuri bbażati fuq funzjonijiet ta' tfittxija inkorporati fil-verzjonijiet elettronici tad-direttorju.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-abbonati jingħataw l-opportunità li jiddeterminaw jekk id-*data* personali tagħhom humiex inklużi f'direttorju pubbliku, u jekk iva, sa fejn tali *data* huma rilevanti għall-iskopijiet tad-direttorju kif determinat mill-provditur tad-direttorju, u li jivverifikaw, jikkoreġu jew jirtiraw din id-*data*. Għandu jkun mingħajr hlas li wiehed ma jkunx inkluż f'direttorju ta' l-abbonati, kif ukoll, li tkun ivverifikata, ikkoreġuta jew irtirata d-*data* personali minnu.

3. L-Istati Membri jistgħu jeħtieġu li għal kull skop ta' direttorju pubbliku minbarra t-tfittxija ta' dettalji tal-kuntatt ta' persuni fuq il-baży ta' isimhom u, fejn meħtieġ, minimu ta' identifikaturi oħrajn, jista' jintalab kunsens ulterjuri ta' l-abbonati.

4. Il-paragrafi 1 u 2 għandhom jgħoddu għal abbonati li huma persuni naturali. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll, fil-kwadru tal-liġi Komunitarja u l-leġislazzjoni nazzjonali applikabbli, li l-interessi legittimi ta' abbonati minbarra persuni naturali rigward id-dhul tagħhom fid-direttorji pubbliċi huma mharsa b'mod suffiċjenti.

Artikolu 13

Komunikazzjonijiet mhux soliciċitati

1. L-użu ta' sistemi ta' sejhiet awtomatizzati, mingħajr l-intervent uman (magni tas-sejhiet awtomatiċi), magni tal-*facsimile* (*fax*) jew posta elettronika għall-iskopijiet ta' *marketing* dirett jista' jiġi permess biss rigward abbonati li jkunu taw il-kunsens tagħhom minn qabel.

2. Minkejja l-paragrafu 1, fejn persuna naturali jew legali takkwista mill-klijenti tagħha id-dettalji ta' kuntatt elettronici għall-posta elettronika, fil-kuntest ta' bejgħ ta' prodott jew servizz, skond id-Direttiva 95/46/KE, l-istess persuna naturali jew legali tista' tuża dawn id-dettalji ta' kuntatt elettronici għall-*marketing* dirett tal-prodotti jew servizzi simili tagħha stess, basta li l-klijenti jingħataw b'mod ċar u distint l-opportunità li joġġezzjonaw, mingħajr hlas u b'mod faċli, għat-tali użu ta' dettalji ta' kuntatt elettronici meta jingħabru u fl-okkażjoni ta' kull messaggġ fejn il-klijent ma jkunx irrifjuta inizjalment għal tali użu.

3. L-Istati Membri għandhom jieħdu passi xierqa biex jiżguraw illi, minghajr hlas, il-komunikazzjonijiet mhux solleċitati għall-iskopijiet ta' *marketing* dirett, minbarra f'każijiet imsemmija fil-paragrafi 1 u 2, ma jkunux permessi jew minghajr il-kunsens ta' l-abbonati kkonċernati jew rigward abbonati li ma jixtix jir-ċievu tali komunikazzjonijiet, bl-għażla bejn dawn it-tnejn tiġi determinata mil-liġijiet nazzjonali.

4. F'kull każ, il-prattika li tintbagħat il-posta elettronika għall-iskopijiet ta' *marketing* dirett, li jiddissimula jew jaħbi l-identità tal-mittent li f'ismu tkun saret il-komunikazzjoni, jew minghajr indirizz validu li r-riċevent jista jibgħatlu talba biex ma jirċevix tali komunikazzjonijiet, għandha tiġi pprojbita.

5. Il-paragrafi 1 u 3 għandhom jgħoddu għal abbonati li huma persuni naturali. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll fil-kwadru tal-liġi Komunitarja u l-leġislażzjoni nazzjonali applikabbli, li l-interessi leġittimi ta' l-abbonati li ma jkunux persuni naturali rigward il-komunikazzjonijiet mhux solleċitati huma mharsa b'mod suffiċjenti.

Artikolu 14

Karatteristiċi tekniċi u standardizzazzjoni

1. Fl-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li, bla hsara għall-paragrafi 2 u 3, l-ebda obbligazzjonijiet mandatorji għall-karatteristiċi tekniċi speċifiċi ma jiġu imposti fuq tagħmir terminali jew ta' komunikazzjoni elettronika ohra, li jistgħu jimpedixxi t-tqegħid ta' tagħmir fis-suq u ċ-ċirkolazzjoni libera ta' tali tagħmir fi jew bejn l-Istati Membri.

2. Fejn id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva jistgħu jiġu implimentati biss billi jenhtieġu karatteristiċi tekniċi speċifiċi fin-*networks* ta' komunikazzjoni elettronici, l-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni skond il-proċedura prevista fid-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ġunju 1998 li tistabbilixxi proċedura għall-ghoti ta' informazzjoni fil-qasam ta' l-*standards* u tar-regolamenti tekniċi u dwar regoli dwar servizzi tas-soċjeta' ta' l-informazzjoni ⁽¹⁾.

3. Fejn meħtieġ, jistgħu jiġu adottati miżuri biex ikun żgurat li t-tagħmir terminali jinbena b'tali mod li huwa kompatibbli mad-dritt ta' l-utenti li jharsu u jikkontrollaw l-użu tad-*data* personali tagħhom, skond id-Direttiva 1999/5/KE u d-Deċiżjoni tal-Kunsill 87/95/KEE tat-22 ta' Diċembru 1986 dwar l-istandardizzazzjoni fil-qasam tat-teknoloġija ta' l-informazzjoni u l-komunikazzjonijiet ⁽²⁾.

Artikolu 15

Applikazzjoni ta' xi disposizzjonijiet tad-Direttiva 95/46/KE

1. L-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri leġislativi biex jirrestringu l-kamp ta' applikazzjoni tad-drittijiet u l-obbligi previsti

⁽¹⁾ ĠU L 204, tal-21.7.1998, 37. Direttiva kif emendata bid-Direttiva 98/48/KE (ĠU L 217, tal-5.8.1998, p.18).

⁽²⁾ ĠU L 36, tas-7.2.1987, p. 31. Deċiżjoni kif l-aħhar emendata bl-Att ta' Adeżjoni ta' l-1994.

fl-Artikolu 5, l-Artikolu 6, l-Artikolu 8(1), (2), (3) u (4), u l-Artikolu 9 ta' din id-Direttiva meta tali restrizzjoni tikkostitwixxi miżura neċessarja, xierqa u proporzjonata f'soċjeta' demokratika biex tiġi salvagwardjata s-sigurtà nazzjonali (i.e. is-sigurtà ta' l-Istat), id-difiża, is-sigurtà pubblika, u l-prevenzjoni, investigazzjoni, skoperta u prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew ta' użu mhux awtorizzat tas-sistema ta' komunikazzjoni elettronika, kif imsemmi fl-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 95/46/KE. Għal dan l-iskop, l-Istati Membri jistgħu, *inter alia*, jadottaw miżuri leġislativi li jipprovdu għaż-żamma ta' l-informazzjoni għal perjodu limitat iġġustifikat għarr-raġunijiet stabbiliti f'dan il-paragrafu. Il-miżuri kollha msemmija f'dan il-paragrafu għandhom ikunu skond il-prinċipji ġenerali tal-liġi Komunitarja, inklużi dawk imsemmija fl-Artikolu 6(1) u (2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea.

2. Id-dispożizzjonijiet fil-Kapitlu III dwar rimedji ġudizzjarji, risponsabbiltà u sanzjonijiet tad-Direttiva 95/46/KE għandhom jgħoddu fir-rigward ta' dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skond din id-Direttiva u fir-rigward tad-drittijiet individwali derivati minn din id-Direttiva.

3. Il-Grupp ta' Hidma dwar il-Protezzjoni ta' Individwi fl-Ipproċessar ta' *Data* Personali stabbilit mill-Artikolu 29 tad-Direttiva 95/46/KE għandu wkoll iwettaq il-kompiti preskritti fl-Artikolu 30 ta' dik id-Direttiva fir-rigward ta' affarijiet koperti minn din id-Direttiva, jiġifieri l-protezzjoni ta' drittijiet u libertajiet fundamentali u ta' interessi leġittimi fis-settur tal-komunikazzjonijiet elettronici.

Artikolu 16

Arranġamenti tranżitorji

1. L-Artikolu 12 m' għandux jgħodd għal edizzjonijiet ta' direttorji diġa' prodotti jew imqiegħda fis-suq f'forma stampata jew elettronika *offline* qabel ma jidhlu fis-seħh id-dispożizzjonijiet nazzjonali skond din id-Direttiva.

2. Fejn id-*data* personali ta' abbonati għal servizzi pubbliċi fissi jew mobbli ta' telefonija bil-lehen ġew inklużi f'direttorju pubbliku ta' abbonati skond id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 95/46/KE, u l-Artikolu 11 tad-Direttiva 97/66/KE qabel ma jidhlu fis-seħh id-dispożizzjonijiet nazzjonali skond din id-Direttiva, id-*data* personali ta' tali abbonati jistgħu jibqgħu inklużi f'dan id-direttorju pubbliku fil-forom stampati jew elettronici tiegħu, inklużi verżjonijiet bil-funzjoni ta' tfittxija b'lura, sakemm l-abbonati ma jindikawx mod ieħor, wara li jkun rċevew informazzjoni shiha dwar l-iskopijiet u l-għażliet skond l-Artikolu 12 ta' din id-Direttiva.

Artikolu 17

Transpożizzjoni

1. Qabel il-31 ta' Ottubru 2003 L-Istati Membri għandhom iġibu fis-seħh id-dispożizzjonijiet meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva. Għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar dan minnufih.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk id-dispożizzjonijiet, dawn għandu jkollhom riferenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjata b'din ir-riferenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi ta' kif issir din ir-riferenza għandhom ikunu stabbiliti mill-Istati Membri.

2. Stati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam irregolat minn din id-Direttiva u ta' kull emenda sussegwenti għal dawk id-dispożizzjonijiet.

Artikolu 18

Reviżjoni

Il-Kummissjoni għandha tissottometti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, mhux aktar tard minn tliet snin wara d-data msemija fl-Artikolu 17(1), rapport dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva u l-impatt tagħha fuq operaturi ekonomiki u fuq konsumaturi, partikolarment rigward id-dispożizzjonijiet dwar komunikazzjonijiet mhux sollicitati, waqt li jitqies l-ambjent internazzjonali. Għal dan l-iskop il-Kummissjoni tista' titlob informazzjoni mill-Istati Membri, li għandha tingħajr mingħajr dewmien mhux xieraq. Fejn xieraq, il-Kummissjoni għandha tissottometti proposti biex tiġi emendata din id-Direttiva, waqt li jitqiesu ir-riżultati ta' dak ir-rapport, tibdiliet fis-settur u kull proposta oħra li jidhrilha neċessarja sabiex tittejjeb l-effettività ta' din id-Direttiva.

Artikolu 19

Thassir

Id-Direttiva 97/66/KE hija b'dan imhassra mid-data msemija fl-Artikolu 17(1).

Referenzi għad-Direttiva mhassra għandhom jinftiehem bhala li qed isiru għal din id-Direttiva.

Artikolu 20

Dhul fis-sehh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fil-jum tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*.

Artikolu 21

Indirizzati

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussell, fit-12 ta' Lulju 2002.

Għall-Parlament Ewropew

Il- President

P. COX

Għall-Kunsill

Il- President

T. PEDERSEN